

Not.nr.: 66.81.100222/99

van: 16 februari 2006

Griffienr.: 264 *Hoger beroep: Stedenbouwkundig Inspecteur opz.*
Rep. nr.: *alle beschikkingen.*

VONNIS uitgesproken in het gerechtsgebouw "Het Kasteel" te Turnhout op: **DONDERDAG ZESTIEN FEBRUARI TWEEDUIZEND EN ZES** in de openbare zitting van de Dertiende Kamer van de Rechtbank van Eerste Aanleg van het gerechtelijk arrondissement Turnhout, alwaar zetelden:

Rechter-Voorzitter;
, Toegevoegd Rechter;
, Rechter;
, Substituut-procureur des Konings;
, Griffier.

Inzake van het OPENBAAR MINISTERIE tegen:

, geboren
, boomkweker, wonende te

BEKLAAGD VAN : Te tussen 12 september 1999 en 20 juni 2002.

Bij inbreuk op de artikelen 44, par. 1-1°, 45 par.4, 64 en 65 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, gewijzigd bij de artikelen 4, 20, 21 en 25 der wet van 22 december 1970, zoals nadien geformuleerd in de artikelen 42 par. 1, 43 par. 4, 66 en 68 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, thans strafbaar overeenkomstig de artikelen 1, 2, 99, par. 1-1° 146,1°, 146, 9°, 147, 148, 149 en 204 van het decreet houdende de organisatie van de Ruimtelijke Ordening dd. 18 mei 1999

- zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schepenen, als strafrechtelijke verantwoordelijke van

op het onroerend goed gelegen te
gekadastraerd met een oppervlakte van 73 are 77 centiare
en met een oppervlakte van 17 are 32 centiare
eigendom van
de hierna vermelde werken in artikel 44 omschreven,

namelijk een aanzienlijke reliëfwijziging, namelijk verhoging door het afgraven van de bovenlaag, het opvullen van de vrijgekomen ruimte en het terug aanbrengen van een bovenlaag van 12 september 1999 tot 20 juni 2002 te hebben instandgehouden,

En:

- De **STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR** van de Afdeling Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen voor de Provincie

--EISER TOT HERSTEL--

hebbende als raadsman mr. , advocaat te

* * * * *

Gezien het vonnis dezer Rechtbank de dato 15 januari 2004, nummer , bij verstek gevelde, waarbij de ten laste van beklaagde gelegde feiten werden bewezen verklaard en waarbij beklaagde wegens de voormelde tenlastelegging werd veroordeeld tot een gevangenisstraf van één maand en tot een geldboete van vijftig euro, verhoogd met 40 opdecimen en aldus gebracht op 250 euro, of een vervangende gevangenisstraf van 15 dagen, én tot de kosten van het geding, belopende in het geheel en voor alsdan : 130,68 euro.

Beklaagde werd tevens verwezen, ingevolge artikel 1 van het Koninklijk Besluit van 29 juli 1992 (gewijzigd K.B. 23 december 1993), tot betaling van een vergoeding van **vijfentwintig Euro** , én hij werd bovendien verwezen, bij wijze van bijdrage tot de financiering van het fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden, tot betaling van een bedrag van **tien Euro** verhoogd met 40 opdecimen en aldus gebracht op **vijftig Euro**.

Tevens werd het herstel bevolen van het onroerend goed gelegen te

, gekadaastreerd met een oppervlakte van 73 are 77 centiare en met een oppervlakte van 17 are 32 centiare, in de oorspronkelijke toestand door het ongedaan maken van de aanmerkelijke reliëfwijziging door het afgraven van de aangebrachte laag, also het niveau van het perceel terug te brengen tot het niveau van de omliggende percelen, evenals te zorgen voor een gepaste waterafvoer, en dit binnen zes maanden nadat het vonnis in kracht van gewijsde getreden zal zijn getreden. Tevens werd beslist dat het college van burgemeester en schepenen of de gemachtigde ambtenaar, ingeval het vonnis niet wordt ten uitvoer gelegd, daarin op kosten van beklaagde kan voorzien.

Verder werd gezegd voor recht dat de overheid die het vonnis uitvoert gerechtigd is de van de herstelling van de plaats afkomende materialen en voorwerpen te verkopen, te vervoeren, op te slaan en te vernietigen op een door haar gekozen plaats.

Voorts werd voor recht gezegd dat de veroordeelde gehouden is alle uitvoeringskosten, verminderd met de opbrengst van de verkoop der materialen en voorwerpen, te vergoeden op vertoon van een staat, begroot en invorderbaar verklaard door de Beslagrechter.

Beklaagde werd bovendien veroordeeld tot een dwangsom van 500 euro per dag vertraging bij niet uitvoering van het vonnis binnen de gestelde termijn.

* * * * *

Gezien het vonnis op verzet dezer Rechtbank de dato 16 september 2004, nummer ..., op tegenspraak geveld, waarbij:

- het verzet ontvankelijk werd verklaard;
- het vonnis van 15 januari 2004 werd vernietigd en opnieuw rechtdoende:
- de ten laste van beklaagde gelegde feiten werden bewezen verklaard;
- beklaagde wegens de voormelde tenlastelegging werd veroordeeld tot een gevangenisstraf van één maand en tot een geldboete van vijftig euro, verhoogd met 40 opdecimen en aldus gebracht op 250,00 Euro, of een vervangende gevangenisstraf van 15 dagen,
- gewoon uitstel van uitvoering verleend werd voor de gehele hoofdgevangenisstraf welke lastens beklaagde werd uitgesproken, en dit gedurende een termijn van drie jaar;
- beklaagde tot de kosten van het geding veroordeeld werd, belopende in het geheel en voor alsdan : 130,68 Euro voor het vonnis waargen verzet en 75,03 Euro voor het verzetvonnis;
- Beklaagde werd tevens verwezen, ingevolge artikel 1 van het Koninklijk Besluit van 29 juli 1992 (gewijzigd K.B. 23 december 1993), tot betaling van een vergoeding van **vijfentwintig Euro** , én hij werd bovendien verwezen, bij wijze van bijdrage tot de financiering van het fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden, tot betaling van een bedrag van **tien Euro** verhoogd met 45 opdecimen en aldus gebracht op **vijfenvijftig Euro**;

En wat betreft de herstellvordering:

- de heropening der debatten bevolen werd ter openbare zitting dezer rechtbank, zelfde kamer, op donderdag 20 januari 2005;
- het Openbaar Ministerie aanzocht werd na te gaan of de herstellvordering zoals gevorderd door de stedenbouwkundig inspecteur op 20 juni 2002 door beklaagde werd uitgevoerd.

* * * * *

Gezien het verzoekschrift, uitgaande van ..., neergelegd ter griffie op 18 mei 2005, ertoe strekkende:

- de vordering tot intrekking van het vonnis van 16 september 2004 gewezen door de 13° correctionele kamer van de Rechtbank van eerste aanleg te Turnhout, ontvankelijk en gegrond te verklaren;
- Dienvolgens conform art. 13§1 van de Bijzondere Wet Arbitragehof d.d. 6 januari 1989, de veroordeling van verzoeker ongedaan te maken;
- De terugbetaling te gelasten van de ten onrechte geïde geldboeten vermeerderd met de wettelijke interest vanaf de inning. (art. 13§4 van de Bijzondere Wet arbitragehof d.d. 6 januari 1989);
- de procedurekosten ten laste leggen van de staat.

* * * * *

Bij arrest van het Arbitragehof van 18 januari 2005, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 31 januari 2005 (pagina 2732), werden de woorden in artikel 146 derde lid van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999 *‘voor zover ze geen onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder veroorzaken voor de omwonenden of voor zover ze geen ernstige inbreuk vormen op de essentiële stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming krachtens het ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg’* vernietigd.

Dit betekent dat de strafsanctie voor het instandhouden van inbreuken, bedoeld in het eerste lid van artikel 146, 1°, 2°, 3°, 6° en 7° enkel geldt voorzover de handelingen, werken, wijzigingen, het strijdig gebruik betrekking hebben op het ruimtelijk kwetsbare gebied.

De overtreding in casu werd vastgesteld op agrarisch gebied en niet op ruimtelijk kwetsbaar gebied.

Bij toepassing van de bepalingen van artikel 12 §1, 2° van de bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 januari 1989 werd de vordering tot intrekking tijdig ingesteld.

Het beroep tot intrekking is een buitengewoon rechtsmiddel dat kan worden aangevend tegen een beslissing die in kracht van gewijsde is getreden.

Het verzoek tot intrekking is slechts ontvankelijk wanneer de beslissing, waartegen dit beroep is gericht, terzelfdertijd:

- een eindbeslissing is waarbij een beklaagde, hetzij tot een straf wordt veroordeeld, hetzij ten aanzien van hem opschorting van de uitspraak van de veroordeling of de internering wordt gelast;
- gewezen werd voor de bekendmaking van het vernietigingsarrest in het Belgisch Staatsblad;
- in kracht van gewijsde is gegaan op het ogenblik van het instellen van de vordering tot intrekking of van het neerleggen van het verzoekschrift tot intrekking.

(VERSTRAETEN, R., *Handboek Strafvordering*, Maklu, Antwerpen 2005, 2419 e.v.; Cass., 20 april 2004,

De rechtbank stelt vast dat aan al deze voorwaarden voldaan werd en verklaart de vordering tot intrekking dan ook ontvankelijk en gegrond.

2. HERSTELVORDERING

Artikel 7 van het decreet van 4 juni 2003 houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening stelt: *Aan artikel 146 worden een derde en vierde lid toegevoegd die luiden als volgt: de strafsanctie voor het instandhouden van inbreuken, bedoeld in het eerste lid 1°, 2°, 3°, 6° en 7°, geldt niet voor zover de handelingen, werken, wijzigingen of het strijdig gebruik niet gelegen zijn in de ruimtelijk kwetsbare gebieden, voor zover ze geen onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder veroorzaken voor de omwonenden of voor zover ze geen ernstige inbreuk vormen op de essentiële stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming krachtens het ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg. ...*

Artikel 12 van dit decreet bepaalt dat de bepalingen hiervan in werking traden op datum van publicatie in het Belgisch Staatsblad.

Deze publicatie geschiedde op 22 augustus 2003.

Bij arrest van het Arbitragehof van 18 januari 2005, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 31 januari 2005 (pagina 2732), werden de woorden in artikel 146 derde lid van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999 *‘voor zover ze geen onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder veroorzaken voor de omwonenden of voor zover ze geen ernstige inbreuk vormen op de essentiële stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming krachtens het ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg’* vernietigd.

Dit betekent dat de strafsanctie voor het instandhouden van inbreuken, bedoeld in het eerste lid van artikel 146, 1°, 2°, 3°, 6° en 7° enkel geldt voorzover de handelingen, werken, wijzigingen, het strijdig gebruik betrekking hebben op het ruimtelijk kwetsbare gebied (cfr. supra).

De opheffing van het strafbare karakter van het misdrijf van instandhouding heeft alleen het verval van de op dat misdrijf gesteunde strafvordering tot gevolg.

Deze wijziging heeft evenwel niet tot gevolg – behoudens andersluidende bepaling – dat de instandhouding die strafbaar was in de periode waarin zij plaatsvond, niet langer de grondslag kan uitmaken van een herstellvordering.

Deze wijziging heeft evenmin tot gevolg dat de strafrechter, voor wie de herstellvordering werd ingesteld op het ogenblik dat de instandhouding nog strafbaar was, hierdoor zijn bevoegdheid verliest (Cass., 13 december 2005,

De strafrechter blijft dan ook bevoegd zich uit te spreken over de herstellvordering indien deze voor 22 augustus 2003 bij hem op een rechtsgeldige wijze aanhangig werd gemaakt.

De aanhangigmaking houdt in dat de zaak op de door wet bepaalde wijze bij het vonnisgerecht wordt gebracht, zodat dit in de mogelijkheid wordt gesteld om er uitspraak over te doen.

Een uitspraak van een vonnisgerecht zonder voorafgaande geldige aanhangigmaking wordt vernietigd (VERSTRAETEN, R., *Handboek Strafvordering*, Maklu, Antwerpen 2005, 1856 e.v.; Cass., 16 mei 1977, Pas., 1977, I, 946).

Het aanhangig maken staat ook in verband met het recht van verdediging.

In vele gevallen wordt met één akte, de dagvaarding, de rechter in staat gesteld de zaak te behandelen en de tegenpartij in staat gesteld zich te verdedigen (DECLERCQ, R., *Beginnelen van strafrechtspleging*, Kluwer, Mechelen, 2003, 727).

De vordering van de gemachtigde ambtenaar tot het bekomen van een herstelmaatregel is niet gebonden aan vormvereisten (VERSTRAETEN, R., *Handboek Strafvordering*, Maklu, Antwerpen 2005, 322 e.v.; Cass., 20 januari 1993, A.C. 1993, 75).

De gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, departement Leefmilieu en Infrastructuur, afdeling ruimtelijke ordening, huisvesting, monumenten en landschappen heeft zijn herstellvordering overgemaakt aan de heer Procureur des Konings bij schrijven van 20 juni 2002.

Dit schrijven heeft de herstellvordering ingesteld voor de heer Procureur des Konings doch heeft de vordering niet aanhangig gemaakt voor het strafgerecht.

Opdat een herstelmaatregel door een rechtbank bevolen kan worden, is een vordering van een gemachtigd ambtenaar of van een college van burgemeester en schepenen procesrechtelijk een noodzakelijke voorwaarde.

Deze vordering van de gemachtigde ambtenaar maakt de zaak echter niet aanhangig bij de strafrechter en, meer algemeen, maakt het betrokken bestuur geen partij in het geding.

De besturen aangewezen in het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening hebben niet de 'sleutel' in handen tot de uitoefening van de strafvordering aangezien ze – geen partij zijnde – de strafzaak niet aanhangig kunnen maken bij de bevoegde strafrechter.

Artikel 149 §2 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening wijzigt immers ter zake de regels niet en machtigt inzonderheid deze overheden niet om een misdrijf bij de strafgerechten aanhangig te maken.

Bij gebreke aan medewerking van het Openbaar Ministerie bij het instellen van de strafvordering wordt bijgevolg de strafzaak niet aanhangig gemaakt bij de strafrechter en kan ook geen herstelmaatregel worden gevorderd (HUBEAU, B, VANDEVYVERE, W., DEBERSAQUES, G., *Handboek ruimtelijke ordening en stedenbouw: handhaving*, Die Keure, 2004, 176 e.v.)

In casu werd de strafrechter gevat middels betekening van de dagvaarding op 13 oktober 2003.

Vermits de Rechtbank aldus niet tijdig gevat werd, te weten na 22 augustus 2003, is zij niet langer bevoegd kennis te nemen om uitspraak te doen over de herstellvordering.

Vermits de Rechtbank niet tijdig gevat werd, kan zij evenmin ingaan op het verzoek van de gemachtigd ambtenaar om, bij toepassing van artikel 13 §5 van de bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 januari 1989, de herstellvordering naar de bevoegde rechter te verzenden.

Gezien de bepalingen van de artikelen 9, 10, 11, 12, 13 en 14 Bijzondere Wet Arbitragehof 6 januari 1989; art. 99, 101 en 146 Decreet 18 mei 1999; arrest Arbitragehof 18 januari 2005; art. 91 K.B. 28 december 1950, gewijzigd K.B. 29 juli 1992 en K.B. 23 december 1993; art. 2, 11, 12, 14, 31, 32, 34, 35, 36, 37 en 41 der wet van 15 juni 1935;

OM DEZE REDENEN,

DE RECHTBANK,

vonnissende op tegenspraak:

Verklaart de vordering tot intrekking van het vonnis van de dertiende kamer van de Correctionele Rechtbank te Turnhout van 16 september 2004 inzake 66.81.100222/99 ontvankelijk en gegrond.

Maakt de veroordeling van _____ zoals uitgesproken bij vonnis van de dertiende kamer van de Correctionele Rechtbank te Turnhout van 16 september 2004 ongedaan.

Gelast de terugbetaling door de Belgische Staat van de ten onrechte geïnde geldboete, meer de wettelijke intresten te rekenen vanaf de ining van de geldboete.

Legt de kosten van huidige procedure lastens de Belgische Staat.

Verklaart zich onbevoegd kennis te nemen van de herstellvordering.